

DEYİMLER

- İki ya da daha fazla kelimenin bir araya gelerek yeni anlamlar oluşturduğu kalıplaşmış kelimelere **deyim** denir.
- Deyimleri kimin söylediği belli değildir.
- Öğüt** verici **değildir**.
- Kalıplaşmış** sözlerdir. Deyimlerde kelimeler çıkarılmaz ya da yerleri değiştirilemez.

Aşağıdaki deyimleri anlamlarının geçtiği cümleler ile eşleştirelim.

Saçını süpürge etmek

Abim geç geldiği için babam çok sinirlendi.

Kafa patlatmak

Bir saat içinde binlerce olay anlattı.

Baltayı taşa vurmak

Soruyu çözmek için saatlerce düşündü.

Burnundan solumak

Annem, biz okuyalım diye çok fedakarlık gösterdi.

Daldan dala konmak

Ali'nin arkasında olduğundan habersiz onun hakkında kötü konuştu.

Aşağıdaki deyimlerde eksik olan yerleri verilen kelimelerden uygun olanları ile dolduralım.

gözü

yerden

bakla

nem

ruhu

✓ Ağzında _____ ıslanmamak.

✓ Buluttan _____ kapmak.

✓ _____ yükseklerde olmak.

✓ Ayağı _____ kesilmek.

✓ _____ duymamak.

Aşağıdaki deyim içeren, kelimeleri karışık olarak verilen cümleleri doğru şekilde yazalım.

iple

yazın

gelişini

çekiyorum

açık

gösteriyi

ağzı

kaldı

izlerken

Aşağıdaki deyimlerin anlamlarını rakamları kullanarak eşleştirelim.

Çorbada tuzu bulunmak 1

☐ Çok korkmak

Yüz vermek 2

☐ Bir konuda uzun uzun konuşmak

Göz boyamak 3

☐ Çok utanmak

Yüreğine inmek 4

☐ Müşteri olmadığı için boş oturmak

Nefesini tüketmek 5

☐ Yapılan bir işe az da olsa katkıda bulunmak

Yer yarılıp içine girmek 6

☐ Belli etmeden dinlemeye çalışmak

Sinek avlamak 7

☐ İyi olmayan bir şeyi iyiymiş gibi göstermek

Kulak kabartmak 8

☐ Karşıdakini şımartmak

Aşağıdaki soruları cevaplandıralım.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde deyim kullanılmıştır?

- a. Yağmur çok yağınca sel oldu.
- b. İlacını içince turp gibi oldu.
- c. Aslan yattığı yerden belli olur diyip odasını topladı.

Yumurta kapıya dayanınca ödevlerini yaptı.

Cümlesinde altı çizili kelime grubuyla ne anlatılmak istenmiştir?

- a. Çok vakit kalınca
- b. Çok düşününce
- c. Çok az vakit kalınca

Aşağıdakilerin hangisinde burun kelimesi deyim olarak kullanılmıştır?

- a. Burnundan kıl aldırmadığı için sorunları çözemedik.
- b. Burnu aniden kanadı.
- c. Grip olunca burnu koku almadı.

★ Yuvarlanan taş yosun tutmaz

▲ Renkten renge girmek

● Bam teline basmak

Yukarıdakilerden hangileri deyimdir?

- a. ★ — ▲
- b. ▲ — ●
- c. ★ — ●